

Uusiutuvan energian direktiivin (RED III) valmistelu

Bioenergiapäivä 26.10.2021, Helsinki

Harri Haavisto // TEM // EOS

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sisältö

Uusiutuvan energian direktiivin päivitys (RED III)

Valtioneuvoston kannat

**RED III jatkovalmistelu +
RED II:n metsäbiomassan toimeenpanoasetus**

RED III - yleiset

- **Green Deal ja 55 %:n päästövähennystavoite edellyttävät RED II avaamisesta**
 - Lisäksi mm. merienergia-, sektori-integraatio-, vety- ja biodiversiteettistrategia annettu hiljattain
- **Uusiutuvan energian tavoitetasojen nostaminen**
 - Yleistavoite 32 % → 40 %
 - Liikennesektori 14 % (energiasisältö) → -13 % (päästövähennysintensiteetti)
 - Alatavoite RNFBO-polttoaineille (2,6 % 2030) ja kehittyneille (2,2 % 2030)
 - Lämmityssektorin vuosittainen **vähimmäis**lisäystavoite (1,1 /1,5 %-yks.), kaukolämpö (**2,1 %-yks.**)
 - Teollisuussektorille indikatiivinen 1,1 %-yks. lisäysvelvoite
- **Muutoin direktiivin revisio painottuu lämmitys- ja liikennesektoreille sekä kestävyyskriteereihin**

RED III - muut

- **Lämmitys:**

- Lisävelvoitteita (ml. kaukolämpöverkkojen avaaminen) joustoiheen sekä uusiutuvan vedyn edistäminen teollisuudessa (50 % minimivaatimus)

- **Liikenne:**

- Päästöintensiteettipohjainen järjestelmä koko liikennesektorille, liikennesähkön krediittijärjestelmä, RNFBOPolttoaineille minimivelvoite, laskentasäännöt (ml. tietyt tähdepohjaiset liikennepolttoaineet), Unionin tietokannan laajennus

- **Metsäbiomassa:**

- Haitallisten markkina- ja biodiversiteettivaikutusten minimointi, rajoituksia ainespuun ja kantojen/juurien sekä lauhdevoimalaitosten tukemiseen.
- Laitoskorajat (20 -> 5 MW), no-go alueet, lisävaatimuksia riskipohjaiseen malliin, päästövähennysvaatimukset myös vanhoille laitoksille

- **Muuta:**

- Merituulivoimasuunnitelma, pakollinen yhteishanke, PPA-sopimukset, uusiutuva energia rakennuksissa (49 %:n viiteosuus), systeemi-integraatio, informaatio-ohjaus, sertifiointijärjestelmä.

Vaikutukset Suomelle

- **Suomen uusiutuvan energian osuus 57 %:iin (nyk. 51 %).**
- **Taloudelliset:**
 - Uusiutuvan energian edistämisestä voi aiheutua budjettivaikutuksia.
 - Keskeisimmät taloudelliset vaikutukset liittyvät liikenne- ja lämmityssektoreihin.
 - Hallinnolliset kustannukset nousevat etenkin metsäbiomassan kestävyteen osoittamiseen liittyen.
- **Vaikutukset lainsäädäntöön mm.:**
 - Muutoksia erityisesti kestävyyslakiin (393/2013) ja jakeluvuorotilakiin (446/2007)
 - Mahdollisesti uutta lämmitysalaa ja teollisuutta koskevaa sääntelyä
 - Laki eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä(170/2018) tarpeettomaksi?

Valtioneuvoston keskeiset kannat - yleiset

- Valtioneuvosto kannattaa esityksessä ehdotettua **uusiutuvan energian tavoitteen nostamista**.
- Valtioneuvoston näkemyksen mukaan **direktiiviä on avattu toivottua laajemmin**.
- Valtioneuvosto katsoo, että komissio ei ole kiinnittänyt riittävästi huomiota **sääntelyyn liittyvään epävarmuuteen** ja direktiivin tiheään päivittämisen vaikutuksiin.
- Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että **jäsenvaltiot voivat jatkossakin itse päättää miten ja minkälaisilla kannustimilla** uusiutuvan energian käyttöä lisätään (etenkin liikenne ja lämmitys).
- Valtioneuvosto kiinnittää huomiota useissa kohdissa lisääntyvään **hallinnolliseen taakkaan**.

Valtioneuvoston keskeiset kannat - liikenne

- Valtioneuvosto voi hyväksyä ehdotetun **kasvihuonekaasuintensiteetin vähenemätavoitteen**, mutta keinot päästä tavoitteeseen tulisi **säilyä jäsenvaltion harkinnassa**.
- Ehdotukseen **hyvitysjärjestelmästä**, jolla edistettäisiin sähkön käyttöä liikenteessä, valtioneuvosto suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti.
- Valtioneuvosto katsoo, että uusiutuvien polttoaineiden **raaka-ainepohja** tulee pitää mahdollisimman laajana.
- Valtioneuvosto pitää hyvänä sitä, että ehdotukseen sisältyy erillinen **RFNBO-polttoaineita** koskeva osuusvelvoite.

Valtioneuvoston keskeiset kannat - metsäbiomassa

- Valtioneuvosto voi hyväksyä velvoitteen **kaskadiperiaatteen** soveltamiseen, mikäli ehdotuksessa mainitut **tukijärjestelmien rajoittamiseen** liittyvät keinot riittävät osoitukseksi velvoitteen täyttämistä.
- Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan unionissa kiinnitetään aikaisempaa suurempaa huomiota **luonnon monimuotoisuuteen**. Kestävyysskriteerisääntelyn kehittämisessä tulisi kiinnittää huomiota jatkossa myös **investointivarmuuden säilyttämiseen**.
 - Valtioneuvoston näkemyksen mukaan maaperän laatua ja biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä koskevan kriteerin täyttämiseen ehdotettujen keinojen tulisi olla ennemmin esimerkinomaisia.
 - Muutosta kiellettyjen alueiden kriteerin laajentamisesta metsäbiomassoihin voidaan tarkastella avoimesti, edellyttäen että kielletyt alueet rajautuvat selkeästi globaalin metsäkadon torjuntaan.
 - Valtioneuvosto voi hyväksyä kiinteitä biomassapolttoaineita käyttävien laitosten kokonaislämpötehorajan alentamisen 20 MW:sta 5 MW:iin.
 - Valtioneuvosto suhtautuu kriittisesti kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevan kriteerin ulottamiseen myös jo toiminnassa oleviin laitoksiin.

RED III - jatkovalmistelu

- Eduskunnassa käsittelyssä valtioneuvoston kannat
- Neuvoston energiatyöryhmässä käsittely alkanut artiklakohtaisesti. PJ lupailut uutta versiota vielä tämän vuoden aikana.
- Parlamentissa jaettu vastuu (ITRE/ENVI)

RED II:n metsäbiomassaa koskeva täytäntöönpanoasetus

- Asetusluonnos julkaistiin 31.3.2021, julkinen kuuleminen 31.3.—28.4.2021.
- Komission ja jäsenvaltioiden kestävyyskomitea käsittelee ehdotusta:
 - 1. kokous 8.6.2021
 - 2. kokous 21.10.2021
 - ???

Erityisasiantuntija
Harri Haavisto

Työ- ja elinkeinoministeriö
Energiaosasto / Uusiutuva energia
puh. 029 504 7059
harri.haavisto@tem.fi